

Zajištění dopravní obslužnosti v relaci Kamenice nad Lipou - Obrataň (Pacov)

pro: jednání rady kraje č. 07/2021 dne 2. 3. 2021
zpracoval: P. Bartoš
předkládá: H. Strnadová

počet stran: 3
počet příloh: 13

Popis problému:

Kraj Vysočina a Jindřichohradecké místní dráhy a. s. (dále JHMD) mají uzavřenou smlouvu o závazku veřejné služby ze dne 19. 10. 2009 (dále jen smlouva). Předmětem smlouvy je zajištění drážní dopravy na úzkokolejně trati 228 a úhrada prokazatelné ztráty za tuto službu. Na každý kalendářní rok by měl být s dopravcem standardně uzavírán dodatek k této smlouvě.

Smlouva s dopravcem končí 14. 10. 2024.

Tento materiál řeší:

1. období stávající smlouvy, tj. smlouvy uzavřené s dopravcem JHMD v roce 2009
2. způsob zajištění dopravní obsluhy území Kraje Vysočina od 15. 10. 2024

1. Stávající smlouva do 14. 10. 2024.

Smlouva uzavřená s dopravcem JHMD v roce 2009 se každoročně upravovala dodatkem, a to z důvodu specifikace objednávky kraje na příslušný rok. Poslední dodatek upravující objednávku Kraje Vysočina byl uzavřen dne 22. 12. 2017. Jedná se o dodatek č. 16 smlouvy pro období 1. 1. 2018 - 31. 12. 2018. Na roky 2019, 2020 a 2021 dodatky uzavřeny nebyly, protože nedošlo k dohodě mezi smluvními stranami.

Dopravce JHMD z důvodu financování požádal o úpravu smlouvy prostřednictvím dodatku č. 17, kde došlo ke změně ustanovení smlouvy upravující platební podmínky. Změna se týkala situace, kdy dopravce a objednatel neuzavřou dodatek ke smlouvě pro rok následující do 31. 12. příslušného roku. V textu dodatku č. 17 je uvedeno, že se „objednatel“ zavazuje poskytnout do doby uzavření dodatku smlouvy, za každý tímto dodatkem neupravený měsíc, zálohovou částku ve výši měsíční splátky dvanáctého měsíce roku předchozího, nebude-li na předchozí rok uzavřen dodatek, tak ve výši splátky dvanáctého měsíce posledního roku, na který byl dodatek uzavřen, na úhradu výkonů realizovaných „doprovce“ v územním obvodu Kraje Vysočina dle platného jízdního řádu pro období předmětného dodatku.

Dopravce JHMD opakovaně dával návrh na sporné řízení k ministerstvu vnitra. Jednalo se o dvě samostatná sporná řízení, kdy ministerstvo vnitra vydalo rozhodnutí ve věci a jeden návrh na předběžné opatření, která jsou uvedena v materiálu [RK-07-2021-16](#), [př. 1](#). Shrnutím závěrů jednotlivých rozhodnutí je potvrzení postupu kraje ve smyslu stávající smlouvy a zamítnutí požadavku dopravce JHMD na financování prokazatelné ztráty dopravce dle výkazu nákladů a tržeb za jednotlivé roky. Kraj je povinen financovat dopravce ve výši sazby za vlkm stanovené ve smlouvě a jediné riziko ze smlouvy, které nese kraj je riziko indexace inflace. Výkaz nákladů a tržeb je ve výsledku kontrolní mechanismus pro doložení skutečnosti, že nedochází k překompenzování dopravce, tj. k nedovolené veřejné podpoře a současně jako indikátor pro objednatele, že až skončí stávající smlouva s dopravcem, tak za jakou smluvní hodnotu danou službu bude schopen získat, což je důležitý ukazatel k následnému rozhodování.

Dopravce JHMD průběžně v posledních letech podal jak trestní oznámení, tak stížnost k Evropské komisi na nedovolenou podporu.

O výsledku jak trestního oznámení, tak řízení u Evropské komise nejsme informováni.

V průběhu roku 2020 jsme opakovaně dopravce vyzývali k možnosti zajištění úhrady rozdílu poplatku za dopravní cestu, způsobu financování fixních nákladů za nerealizované spoje z důvodu COVID 19 atd.

Ze strany Kraje Vysočina od roku 2019 byly předloženy 3 návrhy dodatků uvedené v materiálu [RK-07-2021-16, př. 2.](#)

Návrh dodatku č. 18, předložený JHMD v září 2020, měl za cíl vyřešit otázku ukončení poskytování účelových finančních prostředků podle usnesení vlády č. j. 1132/2009 ze dne 31. srpna 2009. Tento návrh byl odmítnut a dopravce JHMD předložil protinávrh uvedený v materiálu [RK-07-2021-16, př. 3.](#)

Zbývající dva návrhy dodatků upravovaly závěr roku 2018 a dodatek na rok 2019. Tyto návrhy byly projednány v radě kraje viz. usnesení č. 0081/01/2019/RK a jsou uvedeny v materiálu [RK-07-2021-16, př. 4.](#) Na jednotlivé návrhy bylo dopravcem reagováno požadavkem na uzavření smlouvy dle jeho požadavků.

V průběhu roku 2020 byla vedena jednání s JHMD bez dohody na znění dodatku ke smlouvě.

Ze strany dopravce JHMD byly postupně předloženy návrhy dodatků č. 18, které jsou uvedeny v materiálu [RK-07-2021-16, př. 5](#) a v materiálu [RK-07-2021-16, př. 6.](#) Oba návrhy dodatků v podstatě zavazují Kraj Vysočina k financování dopravce nad rámec platné smlouvy a současně zavazují Kraj Vysočina k prenotifikaci nové smlouvy po roce 2024.

2. Zajištění dopravní obslužnosti území Kraje Vysočina od 15. 10. 2024

Kraj Vysočina je povinen dle zákona o veřejných službách zajistit dopravní obsluhu svého území. Při volbě způsobu zajištění je veden svobodnou vůlí při respektování hospodárného vynakládání veřejných prostředků. Mezi možné způsoby náleží drážní doprava nebo veřejná linková doprava. Alternativním způsobem obsluhy může být například vytvoření autobusové linky v relaci Kamenice nad Lipou - Černovice - Obrataň - Pacov, která zajistí jak přestupy v Kamenici nad Lipou ze směru od/na Jindřichův Hradec, tak i v Obratani a v Pacově na linky ve směru Pelhřimov, Tábor a do budoucna i linku ve směru Praha. Z daného důvodu je zapotřebí před zahájením jednotlivých kroků směřujících k uzavření nové smlouvy s dopravcem, mít koncepčně odsouhlasenou podobu dopravní obslužnosti dotčeného území z pohledu objednatele těchto služeb. Jak Kraj Vysočina, tak i Jihočeský kraj má za povinnost ze zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách (dále jen zákon) zajistit dopravní obsluhu území. Zákon již ale neříká jakou formou. Při zajištění dopravní obslužnosti území by měl objednatel postupovat s péčí řádného hospodáře z titulu využívání veřejných finančních prostředků.

Při posuzování jednotlivých variant je nutné zohlednit pohled cestujících, tj. komfort dopravních prostředků, dostupnost jednotlivých spojů (docházková vzdálenost), případné přestupy, rychlost spojení, tak aspekty z pohledu objednatele, tj. finanční náročnost porovnávaných variant řešení, předpoklad objemu cestujících v nejvytíženějších spojích.

Danou problematikou se v minulosti rada kraje již zabývala a přijala usnesení pod č. [0652/12/2019/RK.](#)

V případě požadavku na zajištění dopravní obsluhy území prostřednictvím drážní dopravy na trati 228 by bylo nutné zajistit uzavření nové smlouvy s drážním dopravcem, u kterého lze předpokládat nárůst požadavku na rozpočet kraje. Výkaz nákladů a tržeb stávajícího dopravce JHMD je uveden v materiálu [RK-07-2021-16, př. 7.](#) Současně dopravce JHMD Kraje Vysočina v roce 2018 předložil finanční model provozu na trati 228 Jindřichův Hradec - Obrataň, počítající s částečnou obnovou vozidel v úseku Jindřichův Hradec - Kamenice nad Lipou, finanční model je uveden v materiálu [RK-07-2021-16, př. 8.](#) Zajištění úseku Kamenice nad Lipou - Obrataň dopravce předpokládá vozidla řady M 27. Na tato vozidla jsou ze strany cestujících opakovaně podávány stížnosti, současně jsou vozidla značně poruchová. Využití jednotlivých spojů na trati 228 je uvedeno v materiálu [RK-07-2021-16, př. 9](#) ze sčítací kampaně v roce 2020.

Zároveň je možno dopravní koncept obsluhy území upravit tak, aby obsluha území byla zajištěna pomocí veřejné linkové osobní dopravy minimálně v úseku Obrataň - Kamenice nad Lipou. V materiálu [RK-07-2021-16, př. 10](#) je uveden prvotní návrh podoby jízdního řádu s předpokládanou kalkulací nákladů na zajištění dopravní obsluhy dle navrženého konceptu. Současně koncepce zajištění dopravní obsluhy území dle materiálu [RK-07-2021-16, př. 10](#) zajišťuje například spojení dané linky i s městem Pacov.

3. Kraj Vysočina je v jednání s JHMD zastupován právním zástupcem, který k řešeným otázkám

v bodech 1 a 2 zpracoval stanovisko, které je uvedeno v materiálu [RK-07-2021-16](#), př. 11. Zároveň v materiálu [RK-07-2021-16](#), př. 12 je uvedeno shrnutí všech souvisejících kroků, které proběhly mezi dopravcem JHMD a Krajem Vysočina v uplynulých letech. Dne 23. 2. 2021 doručil dopravce JHMD finanční model dopravce pro rok 2021, který neodpovídá stávající smlouvě s dopravcem. Poslední návrh finančního modelu dopravce je uveden v materiálu [RK-07-2021-16](#), př. 13.

Návrh řešení, zdůvodnění:

Viz návrh usnesení uvedený níže

Stanoviska:

Oddělení právní a krajského živnostenského úřadu:
OddPKŽÚ nemá k návrhu usnesení připomínky.

Návrh usnesení:

Rada kraje bere na vědomí

informaci právního zástupce Kraje Vysočina dle materiálu [RK-07-2021-16](#), př. 11;

rozhoduje

neuzavřít dodatek ke smlouvě o závazku veřejné služby uzavřené mezi Krajem Vysočina a Jindřichohradeckými místními drahami, a. s. dle materiálu [RK-07-2021-16](#), př. 5 a [RK-07-2021-16](#), př. 6;

ukládá

- v souladu s usnesením rady kraje č. [0652/12/2019/RK](#), Ing. Bc. Martinu Hyskému, předsedovi Výboru pro rozvoj strategických projektů, životní prostředí a MA 21 a odboru dopravy a silničního hospodářství projednat se zástupci obcí obsluhovaných tratí 228 na území Kraje Vysočina variantu dopravní obsluhy formou linkové veřejné dopravy dle materiálu [RK-07-2021-16](#), př. 10;
- odboru dopravy a silničního hospodářství požadovat po dopravci Jindřichohradecké místní dráhy, a. s. doložení a odůvodnění zvýšených finančních nákladů způsobených zákonným oddělením financování drážní dopravy a provozu dráhy na základě novely zákona o drahách.

odpovědnost: Odbor dopravy a silničního hospodářství

termín: 31. 3. 2021

Související materiály: [RK-12-2019-18](#) , [RK-01-2019-80](#) , [RK-10-2019-39](#) , [RK-36-2019-75](#) , [RK-31-2020-36](#)